

SIGMUND FREUD

6 mai 1856, Freiberg - 23 septembrie 1939, Londra

Cărți:

- 1885. Studii despre isterie
- 1899. Visul și interpretarea lui
- 1901. Psihopatologie a vieții cotidiene
- 1905. Cuvântul de spirit și raporturile sale cu inconștientul
- 1905. Trei eseuri despre teoria sexuală
- 1906. Psihanaliza și stabilirea faptelor în materie judiciară printr-o metodă diagnostică
- 1907. Delirul și Visele în „Gradiva” lui Jensen
- 1907. Acte obsedante și exerciții religioase
- 1908. Creația literară și visul trezit
- 1909. Cinci conferințe de psihanaliză

- 1910. Sensuri opuse în cuvintele primitive
- 1910. O amintire din copilărie a lui Leonardo da Vinci
- 1912. Totem și tabu
- 1913. Tema celor trei cufere
- 1914. Introducere despre Narcisism
- 1914. Contribuții la istoria mișcării psihanalitice
- 1914. Moise al lui Michelangelo
- 1915. Câteva tipuri de caracter degajate de psihanaliză
- 1915. Considerații actuale despre război și despre moarte
- 1915. Noi conferințe despre psihanaliză
- 1916. Introducere în psihanaliză
- 1916. Paralele mitologice la o reprezentare obsesională clasică
- 1917. O amintire din copilărie din Ficțiune și Adevăr a lui Goethe
- 1917. O dificultate a psihanalizei
- 1919. Neliniștitoarea straniețe
- 1920. Dincolo de principiul plăcerii
- 1921. Psihologie a maselor și analiză a eului
- 1923. Eul și Asta-ul
- 1923. O nevroză demoniacă în secolul 17
- 1925. Psihanaliză și medicină
- 1925. Viața mea și psihanaliza
- 1926. Chestiunea analizei profane
- 1927. Viitorul unei iluzii
- 1928. Un eveniment al vieții religioase
- 1929. Rău în civilizație
- 1933. De ce războiul
- 1933. Conferințe despre Introducerea în psihanaliză
- 1939. Moise și monoteismul
- 1940. O privire asupra psihanalizei

Selecții:

Viața mea nu este separată de psihanaliză.

Nimeni nu-și poate cunoaște inconștientul fără ajutor din partea altei persoane.

Interpretarea viselor este drumul regal care duce la cunoașterea inconștientului în viața psihică.

În timpurile pe care le putem numi pre-științifice, oamenii nu erau jenați pentru a explica visul.

Visul are ca funcție să fie păzitorul somnului, care rezultă din întâlnirea a două tendințe opuse, dintre care una, nevoia de somn, rămâne constantă, în timp ce alta caută să satisfacă o excitație psihică.

Fiecare vis care reușește este o împlinire a dorinței de a dormi.

O sarcină ce ne revine des este interpretarea viselor, adică traducerea conținutului visului rememorat în sensul lui ascuns.

Visătorul nu descifrează mai mult sensul viselor sale decât isterica penetrează semnificația simptoamelor sale.

Un simptom se formează ca substituție în locul a ceva ce n-a reușit să se manifeste în afară.

Visătorul are la dispoziția sa modul de expresie simbolic, pe care nu-l cunoaște și nici nu-l recunoaște în stare de veghe.

Oricine are ochi să vadă și urechi să audă se poate convinge singur că nici un muritor nu poate păstra un secret. Dacă buzele lui tac, vorbește cu degetele: mesajele trădătoare ies prin toți porii lui.

La început era acțiunea.

La începuturile timpurilor, cuvintele și magia erau unul și același lucru.

Ești stăpânul a ceea ce nu spui și sclavul a ceea ce vorbești.

Eul nu este stăpân în propria casă.

Cred în hazardul exterior (real), dar nu cred în hazardul interior (psihic). Este contrariul superstițiosului.

Refularea unei intenții de a spune ceva constituie condiția indispensabilă a unui lapsus.

După ce bolnavul a povestit istoria sa o primă dată, îl invităm să se abandoneze complet gândurilor care apar în el și să împărtășească, fără nici o rezervă critică, ceea ce îi vine în spirit.

Ceea ce există esențial nou în teoria mea, este ideea că memoria este prezentă, nu doar o dată, ci de mai multe ori, și că ea se compune din diferite tipuri de semne.

Conștiința noastră, departe de a fi judecătorul implacabil despre care ne vorbesc moralistii, este, prin originile sale, „angoasa socială” și nimic mai mult.

Analiza nu este pentru a face reacțiile morbide imposibile, ci pentru a da eului bolnavului posibilitatea de a se decide pentru una sau alta.

Conștiința este consecința renunțării la pulsuni.

Auto-analiza este realmente imposibil... Dacă ar fi altfel, nu ar exista boală.

Învăță repede din greșelile altora, că nu ai timp să le faci tu singur pe toate.

Să facă viața suportabilă este prima datorie a viului.

Am căutat o terapie, nu am vrut să fondez o religie.

Psihanaliza prin ea însăși nu este nici pentru și nici contra religiei, este instrumentul imparțial care poate servi clerului precum și lumii laice dacă nu e utilizat decât pentru a elibera oamenii de suferința lor.

În lipsa puterii de a vedea clar, noi vrem, cel puțin, să vedem clar obscuritățile. Dacă omenirea ar fi fost capabilă să învețe din observarea directă a copiilor, aş fi putut să mă scutesc de osteneala de a scrie această carte.

Ceea ce mă ataşa iudaismului nu era credința... ci... conștiința clară a unei identități interioare, sentimentul intim al unei aceleiași construcții psihice.

Religia este comparabilă cu o nevroză a copilăriei.

Religia este o nevroză colectivă, o angoasă în masă, iar în ultimă instanță, o iluzie.

Demonii nu există cu nimic mai mult decât zeii, fiind doar produse ale activității psihice a omului.

Învățăturile religioase sunt totalmente iluzii, afirmații nedemonstrabile, nimeni neputând fi constrâns să le considere drept adevărate sau să creadă în ele. Unele dintre ele sunt atât de neverosimile, atât de incompatibile cu tot ceea ce am descoperit cu mare greutate în legătură cu realitatea lumii și a universului, încât – luând în mod corespunzător în considerare diferențele psihologice – le putem compara cu halucinațiile. Asupra valorii de adevăr a celor mai multe dintre ele nu ne putem face nici o idee logică. Tot așa cum sunt nedemonstrabile, ele sunt și de necombătut.

Ideile religioase realizează dorințele cele mai vechi, cele mai puternice și cele mai presante ale omenirii.

Fixând puternic adepții săi într-un infantilism psihic și făcându-i să împărtășească un delir colectiv, religia reușește să scutească o mulțime de ființe umane de o nevroză individuală.

Dacă ne întrebăm despre sensul și valoarea vieții, suntem bolnavi.

Chestiunea scopului vieții umane a fost pusă de nenumărate ori; ea n-a primit încă niciodată răspuns satisfăcător. Poate nu are nici unul.

Dacă admitem ca un fapt experimental nesuferind nici o excepție că tot ceea ce trăiește se întoarce la starea anorganică, moare din motive interne, putem spune: scopul spre care tinde orice viață este moartea.

În fond, nimeni nu crede în propria sa moarte, iar în inconștientul său, fiecare este convins de propria imortalitate.

Insistăm întotdeauna asupra caracterului întâmplător al morții: accident, boală, infecție, îmbătrânire, revelând astfel din plin tendința noastră de a

dezbrăca moartea de orice caracter de necesitate, de a o face un eveniment pur accidental.

Nu sunt interesat absolut deloc despre viața după moarte.

Viața este o insulă de suferință într-un ocean de indiferență.

Să nu fi fost născut niciodată, iată idealul pentru muritori! Dar abia dacă asta se întâmplă la unul din o sută de mii!

Fericirea este un vis de copil realizat în vârsta adultă.

Pericolul primordial în viață este să-ți iei prea multe măsuri de precauție.

Anatomia este destin.

Dacă vrei să poți să suporti viața, fii gata să accepți moartea.

Știm, într-adevăr, că glumind putem spune totul, chiar și adevărul.

Nimeni nu se poate mulțumi din a fi făcut un cuvânt de spirit doar pentru el.

Intenția trăsăturii de spirit este de a produce plăcere.

Umorul are nu doar ceva eliberator, ci și ceva sublim și elevat.

Umorul nu se resemnează, el sfidează.

Libertatea individuală nu este deloc un produs cultural.

Omul are nevoie de un Vis ca să suporte realitatea.

Primul om care a preferat să înjure decât să dea cu piatra poate fi considerat inventatorul civilizației.

Platon spunea că cei buni sunt cei care se mulțumesc să viseze ceea ce cei răi fac în realitate.

Oamenii sunt puternici, atât timp cât apără o idee puternică. Ei devin impotenți, din momentul în care vor să i se opună.

Omul energic și care reușește este cel care ajunge să transforme în realități fanteziile dorinței.

O virtute care n-a fost testată nu e o virtute, ci o ipoteză.

Fiecare om pe care îl întâlnesc în drumul meu îmi e superior prin ceva. De aceea încerc să învăț ceva pe lângă fiecare.

Cunoașterea este manipularea intelectuală a observațiilor verificate atent.

În scrierile mele am tratat mult mai puțin despre sursele cele mai profunde ale sentimentului religios, cât despre ceea ce gândește omul obișnuit când vorbește despre religia sa și despre acel sistem de doctrine și de făgăduințe care pretind, pe de o parte, să clarifice cu o certitudine de invidiat toate enigmele acestei lumi și să-l asigure pe credincios, pe de altă parte, că o Providență plină de sollicitudine veghează asupra vieții sale, urmând ca într-o existență viitoare să-l despăgubească de privațiunile îndurate în viața de acum. Marea întrebare, la care nu știu să răspund în ciuda a 30 de ani de studiu despre femeii este: Ce vrea de fapt o femeie?

Femeile sunt precum merele neculese. Cele mai bune sunt în vârful pomului. Majoritatea bărbaților nu vor să se întindă după cele bune fiindcă se tem să nu cadă și să se rănească. Preferă, în schimb, merele căzute pe jos, care nu sunt la fel de bune, dar ușor de luat. Merele din vârful pomului se gândesc că este ceva în neregulă cu ele, când, de fapt, sunt extraordinare. Trebuie numai să aștepte să apară bărbatul potrivit, care să fie suficient de curajos să urce până în vârful pomului.

Femeia e o creatură menită să fie iubită, nu înțeleasă.

Femeile, acesta este continentul negru.

Caracterul normal al vieții sexuale este asigurat de conjuncția spre obiectul și scopul sexual a doi curenți, cel al tandreții și cel al senzualității.

Prindeți-vă ferm de rampa sexualității, dacă nu, veți cădea în mizeria ocultismului.

Iubirea parentală care este emoționantă și în adâncul său atât de puerilă nu este nimic altceva decât narcisismul părinților resuscitat.

Imprecizia cu care limbajul folosește termenul „iubire” este justificată din punct de vedere genetic.

Din momentul în care omul a adoptat poziția verticală și i s-a redus mirosul, nu doar erotismul său anal a lipsit să cadă victimă unei represiuni organice, ci întreaga sa sexualitate.

Diavolul nu este altceva decât încarnarea pulsionilor anale erotice refulate.

Diavolul este încă cel mai bun subterfugiu pentru a-l disculpa pe Dumnezeu.

Dorința de a face să sufere obiectul sexual – sau sentimentul opus, dorința de a se face să sufere el însuși – este forma de perversiune cea mai frecventă și cea mai importantă dintre toate.

Ceea ce caracterizează toate perversiunile, este că ele ignoră scopul esențial al sexualității, adică procreerea.

Nu devii mai pervers, rămâi.

Bucuria de a satisface un instinct rămas sălbatic este incomparabil mai intensă decât cea de împlini un instinct îmblânzit.

Dispoziția copiilor spre o perversiune polimorfă poate fi considerată ca sursa unui mare număr al virtuților noastre.

Activitatea sexuală s-a sprijinit mai întâi pe o funcție servind să păstreze viața, de care s-a făcut independentă.

Mi se pare indiscutabil că ideea de „frumos” își are rădăcinile în excitația sexuală și că original, ea nu desemnează altceva decât ceea ce excită sexual.

Inconștientul se exprimă la infinitiv.

Inconștientul este asemănător cu un cerc mare care ar include conștiința ca pe un cerc mai mic.

Nu poate exista fapt de conștiință fără o preparație inconștientă, în timp ce inconștientul se poate lipsi de stadiul conștient, având totuși o valoare psihică. Inconștientul este psihicul însuși în realitatea sa esențială. Natura sa intimă este la fel de necunoscută ca și aceea a realității exterioare, iar conștiința se informează despre el într-un fel atât de incomplet ca și organele noastre de simt despre lumea exterioară.

Găsesc cu adevărat uimitor puținul respect pe care oamenii îl au, în fond, pentru faptele psihice. Există iluzia unei libertăți psihice, la care nimeni nu dorește să renunțe. Regret, dar nu împărtășesc opinia privitoare la acest lucru. Ura, ca relație cu obiectul, este mai veche decât iubirea. Ea provine din primordiala repudiare narcisică de către eu a lumii exterioare cu revărsarea ei de stimuli. Ca o expresie a reacțiilor de neplăcere provocate de obiecte, ura rămâne mereu într-o relație strânsă cu pulsunile de autoconservare; astfel încât pulsunile sexuale și pulsunile eului pot oricând dezvolta o antiteză care o repetă pe cea dintre dragoste și ură.

Ura, menținută de către dragoste în inconștient, joacă un rol important și în patogeneza isteriei și paranoiei

Dacă unul a reușit să-și satisfacă o dorință refulată, este obligatoriu ca toți ceilalți tovarăși de comunitate să se simtă animați de aceeași tentație; pentru a o reprima, trebuie sancționată cutezanța celui vinovat, și adesea se întâmplă ca actul pedepsirii să le dea celor care îl execută prilejul de a comite, la adăpostul expierii, același fapt nelegiuit. Este aici unul dintre principiile fundamentale ale sistemului penal omenesc, care decurge în mod firesc din ipotetica identitate dintre dorințele refulate și cele ale aceloră însărcinați să răzbune societatea.

Civilizația este ceva impus unei majorități recalcitrante de o minoritate care a înțeles cum să-și însușească mijloacele puterii și coerciției.

Menținerea civilizației oferă posibilitatea de a obține de la fiecare generație o nouă transformare a înclinațiilor, condiție a unei civilizații mai bune.

Telepatia este modul original, arhaic, de comunicare între indivizi, mod care este înlocuit, în dezvoltarea filogenetică, de către o metodă mai bună, comunicarea cu ajutorul semnelor receptate de către organele de simt.

Când i se cere bolnavului un sacrificiu, renunțarea temporară la o satisfacție, acceptarea unor suferințe de moment, cu scopul ameliorării stării sale, sau fie și numai hotărârea de a se opune necesității valabile pentru toți, se întâmplă

ca anumite persoane să respingă o astfel de cerință, invocând motive de tip particular.

Nu putem renunța la nimic, nu facem decât să înlocuim un lucru cu altul; ceea ce pare să fie o renunțare este în realitate o formațiune substitutivă sau succesoare.

Dorințele nesatisfăcute sunt forțele motoare ale fanteziilor, și fiecare fantezie particulară este împlinirea unei dorințe, o corecție a realității nesatisfăcătoare. Nevroza unor pacienți trimite la o trăire neplăcută sau la o suferință din prima copilărie, când, știindu-se inocenți, au considerat-o ca pe o frustrare nedreaptă. Privilegiile pe care le-au derivat din această nedreptate și nesupunerea care rezultă de aici au contribuit și ele în bună măsură la ascuțirea conflictelor și care au dus mai târziu la declanșarea nevrozei.

Cine se naște melancolic suge tristețea în orice eveniment.

Dar se poate merge și mai departe cu încercarea de a scăpa de realitate, îndrăznind să transformi lumea, să făurești în locul ei o alta, ale cărei aspecte supărătoare să fie șterse și înlocuite cu altele, potrivit propriilor noastre dorințe. Acela care, pradă unei revolte disperate, se angajează pe această cale pentru a dobândi fericirea, de regulă nu va ajunge la nimic; realitatea va fi mai puternică decât el. El va fi considerat un nebun extravagant pe care nimeni, multă vreme, nu-l va ajuta să-și realizeze obsesia.

Marile probleme ale lumii și ale științei trebuie să ne solicite îndeosebi atenția. Adesea, însă, nu servește la nimic formularea simplului proiect de a te consacra cutărei sau cutărei mari probleme, pentru că nu știi întotdeauna încotro trebuie să-ti îndrepti pașii. În munca științifică este mai rațional să abordezi faptele pe care le ai în față, obiectele care se oferă de la sine investigației noastre. Dacă procedăm cu seriozitate, fără idei preconcepute, fără speranțe exagerate și dacă norocul ne surâde, se poate întâmpla ca, mulțumită conexiunilor care leagă tot și toate, părțile și întregul, această cercetare întreprinsă fără pretenție să deschidă calea de acces pentru studiul unor mari probleme.

Nu am încetat să invidiez fizicienii și matematicienii care sunt siguri de faptul lor. Eu, plutesc, să zic așa, în aer. Faptele psihice par să fie non măsurabile și o vor rămâne probabil pentru totdeauna.

Am găsit foarte puțin "bine" la ființele umane – în ansamblu. În experiența mea, cei mai mulți oameni sunt gunoaie, fie că subscriu public la o doctrină etică sau alta, sau la niciuna. Asta este ceva ce nu poți să spui cu voce tare, și nu e bine nici măcar să gândești așa.

Visele sunt o proiecție a realității, iar realitatea o proiecție a viselor.

Ne place să uităm că, de fapt, totul în viața noastră este rodul întâmplării, începând chiar cu întâlnirea spermatozoidului cu ovulul.

Orice terapie psihanalitică este o încercare de a elibera iubirea refulată care a găsit într-un simptom o jalnică satisfacere de compromis.

Un egoism puternic protejează împotriva îmbolnăvirii, însă trebuie, în cele din urmă, să începi să iubești, pentru a nu ajunge bolnav și trebuie să te îmbolnăvești când, ca urmare a unei frustrări, nu poți iubi.

Nu suntem niciodată atât de rău protejați contra suferinței ca atunci când iubim, niciodată mai iremediabil nefericiți ca atunci când am pierdut persoana iubită și iubirea ei.

Gândiți-vă la tristul contrast care există între inteligența strălucitoare a unui copil sănătos și slăbiciunea mentală a unui adult obișnuit.

Câteodată, o țigară nu e nimic altceva decât o țigară.

Când sunt atacat, mă pot apăra; dar în fața laudelor, sunt fără apărare.

Nu, știința nu este o iluzie. Dar ar fi o iluzie să credem că putem găsi altundeva ceea ce ea nu ne poate da.

Marile lucruri se pot manifesta prin mici semne.

În orice mod am acționa, acționăm întotdeauna rău.

Altul joacă întotdeauna în viața individului rolul unui model, al unui obiect, al unui asociat sau al unui adversar.

LOU ANDREAS-SALOMÉ

12 februarie 1861, Sankt Petersburg – 5 ianuarie 1937, Göttingen

Cărți:

Erotismul, 1910

Despre tipuri de femeie, 1914

Anal și Sexual, 1916

Psihosexualitate, 1917

Narcisismul ca dublu, 1921

Rainer Maria Rilke, 1928

Gratitudinea mea pentru Freud, 1931

Selecții:

Lumea nu îți va face dar, crede-mă. Dacă vrei să ai o viață fur-o.

Dacă am fost femeia ta atâția ani, este pentru că tu ai fost pentru mine prima realitate unde corpul și bărbatul sunt indiscernabili.

Sunt etern fidelă amintirilor, n-o voi fi niciodată bărbaților.

ALFRED ADLER

7 februarie 1870, Rudolfsheim – 28 mai 1937, Aberdeen

Cărți:

Constituția nevrotică, 1917

Practica și teoria psihologiei individuale, 1927

Înțelegând natura umană, 1927

Ceea ce viața ar putea însemna pentru tine, 1931

Paternul vieții, 1930

Știința vieții, 1930

Problema nevrozei, 1930

Selecții:

Este deseori lucrul cel mai supărător din lume să ai dreptate.

Sentimentul de inferioritate guvernează viața mentală; îl putem clar recunoaște în sensul imperfecțiunii și incompletitudinii, și în lupta neîntreruptă atât a indivizilor cât și a umanității.

Urmează-ți întotdeauna inima ta, dar ia-ți creierul cu tine.

Cu cât mai profund este resimțit sentimentul de inferioritate, cu atât mai imperioasă va fi dorința de compensare, și cu atât mai violentă va fi agitația emoțională.

Nu suntem influențați de fapte, ci de opinia noastră despre fapte.

Considerarea unității personalității rămâne întotdeauna pentru noi resursa cea mai puternică. Știm că fiecare copil începe printr-un sentiment de inferioritate și caută să-l compenseze, că tinde spre superioritate, totalitate, că procedă la desfășurarea forțelor sale pentru a se simți la înălțimea tuturor dificultăților.

Psihanaliza era prea blocată de lumea copiilor răsfățați, ceea ce face că structura psihică îi apărea ca un decalc constant al acelui tip și că structura psihică profundă ca parte a evoluției umane îi rămânea ascunsă. Succesul său trecător rezida în predispoziția unui număr imens de persoane răsfățate să accepte voluntar perspectivele psihanalitice ca aplicându-se tuturor oamenilor. Ei erau prin asta reîntăriți în propriul stil de viață.

Nu trebuie niciodată să combați un copil, pentru simplul motiv că el este cel mai tare. Copilul nu ia nici o responsabilitate. Cel ce asumă o responsabilitate nu e niciodată cel mai tare.

Din cunoașterea sufletului uman rezultă imediat o datorie, o misiune care, în două cuvinte, constă să spargi cadrele în care un om s-a închis, pentru atât cât aceste cadre se dovedesc non adecvate vieții; trebuie să-i scoți falsa perspectivă care-l face să rățăcească în existență, și să-i prezinți alta, mai adecvată vieții colective și posibilităților de fericire pe care le poate comporta existența sa.

Subscriu bucuros axiomei: se poate explica totul diferit. Singularitatea individului nu se lasă sesizată într-o scurtă formulă. Regulile generale, precum formulele psihologiei individuale pe care am creat-o, nu trebuie să fie mai mult decât un mijloc de ajutor pentru a clarifica provizoriu un câmp de vedere în care individul va fi sau nu inclus.

Stările afective manifestă, reîntărite, ceea ce am numit trăsăturile de caracter. Acestea sunt, delimitate în timp, forme de mișcare ale organismului psihic, care, sub presiunea unei neceistăți cunoscute sau necunoscute de noi, se exteriorizează ca o descărcare subită și care, ca și trăsături de caracter sunt orientate spre un scop.

Fiecare soluție greșită, rezultat al unei dezvoltări fizice sau psihice inadecvate, își demonstrează improprietatea sa prin eșec care poate duce la suprimarea și exterminarea individului rătăcit. Procesul eșecului poate depăși individul și dăuna celor care-i sunt asociați, descendenței sale, și antrena în cele mai rele dificultăți familiile, triburile, popoarele și rasele.

Ar trebui să fie evident, chiar și pentru profan, că extraordinara diversitate în eșecuri poate fi „înțeleasă” ca eșecuri dar nu ieșite dintr-o cauzalitate.

SANDOR FERENCZI

7 iulie 1873, Miskolc - 22 mai 1933, Budapesta

Cărți:

Thalassa: o teorie a genitalității, 1924

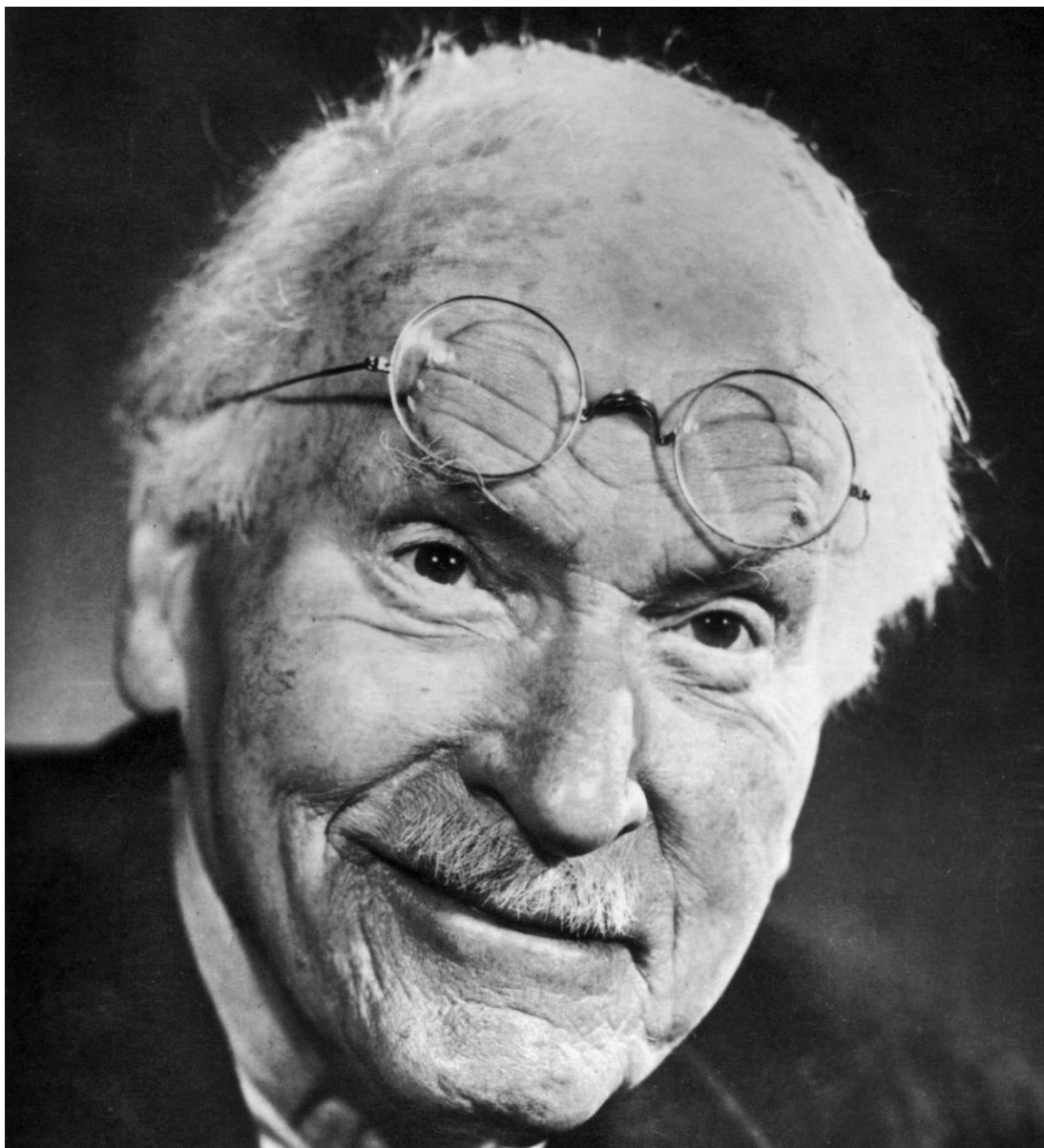
Confuzia limbilor, 1932

Selecții:

Suferințele nevrotice sunt relativ mai puțin dureroase decât suferințele corpului și sufletului pe care ele ni le economisesc.

Nu există bunătate acolo unde recunoașterea este scontată.

În momentele în care sistemul psihic lipsește de ceva, organismul începe să gândească.

CARL GUSTAV JUNG

26 iulie 1875, Keswil – 6 iunie 1961, Küsnacht

Selecții:

Eu nu cred că există Dumnezeu. Eu sunt sigur că există.

Dumnezeu este un produs al abisului inconștient al eului.

N-aș putea spune că cred. Știu! Am trăit experiența de a fi cuprins de ceva care e mai puternic decât mine, ceva pe care oamenii îl numesc Dumnezeu.

A fi normal este țelul ideal al celor neîmpliniți.

Iubirea este unul dintre cele mai puternice motoare ale activităților omenești.

Ne-o reprezentăm ca fiind Divină, și pe bună dreptate îi dăm acest nume, căci puterea absolută a psihismului a fost denumită, dintotdeauna, Dumnezeu.

Supraviețuim din ce primim, trăim din ce dăruim.

Ceea ce suntem capabili să vedem, vedem cel mai bine prin noi înșine.

Ceea ce nu vrem să știm despre noi înșine sfârșește prin a se întâmpla din exterior ca un destin.

Noi ne reîntâlnim din nou și din nou sub mii de deghizări pe drumurile vieții. Și apoi – cine așadar în zilele noastre are perfecta certitudine de a nu fi nevrozat?

E destul de steril să etichetezi oamenii și să-i prezezi în categorii.

Mulțimea, ca atare, este întotdeauna anonimă și iresponsabilă.

Doar psihologii inventează cuvinte pentru lucrurile care nu există!

În fiecare dintre noi există o altă ființă pe care n-o cunoaștem. Ea ne vorbește prin vis și ne face să știm că ne vede mult diferit de ceea ce credem a fi.

Fiți ceea ce întotdeauna ați fost.

Omul merită să se neliniștească de el însuși căci el poartă în sufletul său germenii devenirii sale.

Nu este vorba de a atinge perfecțiunea, ci totalitatea.

Psihanaliza se oprește când pacientul este ruinat.

Dumnezeu este simbolul simbolurilor!

Creșterea personalității se face pornind din inconștient.

Cele mai mari și mai importante probleme ale vieții sunt, toate, esențialmente fără soluție. Nu vor putea fi niciodată rezolvate, ci doar depășite.

Dezrădăcinarea și separarea de tradiție nevrozează masele și le pregătește pentru isteria colectivă.

Dacă ești nefericit înseamnă că ai urcat prea sus în propria ta minte.

Dacă nu înțelegem un om avem tendința să îl considerăm prost.

Pendulul minții oscilează între sens și nonsens, nu între bine și rău.

Întâlnirea dintre două personalități este precum contactul dintre două substanțe chimice: în cazul în care există o reacție, ambele sunt transformate.

Nimic mai rău nu i se poate întâmpla cuiva decât să fie complet înțeles.

Nimic nu are o influență mai puternică din punct de vedere psihologic asupra copiilor decât viața netrăită a părinților.

Viața noastră conștientă nu este decât o coajă de nucă plutind pe oceanul inconștientului nostru.

Desprinderea de instinct și întoarcerea împotriva lui duc la formarea conștientului.

Nu ar trebui să fim atât de grijulii în a încerca să coborâm omnipotența lui Dumnezeu la nivelul părerilor noastre omenești.

Unde domnește iubirea nu există dorință de putere, unde domnește puterea nu există dorință de iubire.

Kundalini, în termenii psihologiei, este cea care ne inspiră aventurile esențiale ale vieții. Este căutarea care face viața suportabilă; este impulsul divin.

Arta este un tip de imbold înăscut care pune stăpânire pe ființa umană și o transformă în instrumentul său. Pentru a practica această lucrare dificilă este uneori necesar ca omul să-și sacrifice fericirea și tot ce face viața să merite să fie trăită pentru cineva obișnuit.

Opera de artă nu înseamnă doar obârșie și derivare, ci reprezintă o nouă plasmuire creatoare tocmai a acelor condiții din care o psihologie cauzalistă ar vrea s-o deducă în mod valabil. Planta nu este doar un simplu produs al solului, ci un proces în sine calm, viu, creator, a cărui natură nu are nimic de-a face cu structura solului.

De milenii, inițiații propovăduiesc nașterea din spirit și, în mod ciudat, omul uită tot mereu să înțeleagă procrearea divină. Asta nu dovedește o tărie deosebită a spiritului, iar consecințele înțelegerii greșite se manifestă ca degenerare nevrotică, înveninare, îngustime și pustiire. Ușor este de izgonit spiritul, dar din supă lipsește sarea, "sarea pământului". Însă spiritul dovedește tot mereu tărie prin faptul că învățătura esențială a vechilor inițieri este purtată mai departe din generație în generație. Tot mereu există și oameni care au înțeles ce înseamnă că Dumnezeu este tatăl lor. Echilibrul dintre carne și spirit rămâne rezervat acestei sfere.

Îmi imaginez pentru psihanaliză o sarcină mult mai frumoasă și mai vastă decât să fie redusă la un ordin etic. Gândesc că mai trebuie să-i lăsăm timp psihanalizei să infiltreze popoarele pornind de la multe centre, să reînvie la intelectual sensul simbolicului și miticului, să-l retransforme frumusețea pe Hristos în acel zeu-mag al viei care a fost, și să canalizeze astfel vechile forte pulsionale extatice ale creștinismului, și totul cu unicul scop de a face din cultul și din mitul sfânt ceea ce erau ele: o sărbătoare a bucuriei îmbătate, în care omul are dreptul să fie animal în eros și în sfîntenie. Tocmai aceasta era marea frumusețe și funcție a religiei antice, care, pentru Dumnezeu știe ce nevoi biologice temporare, a devenit instituție de lamentare. Ce infinitate de delicii și de voluptate este aici în religia noastră, gata să fie readusă la autentică sa destinație! Creștinismul nu poate lăsa de-o parte dezvoltarea etică autentică și corectă, dar trebuie să dezvolte în el, să-și desăvârșească imnul de durere și extaz către zeul muribund și înviind, la forța mistică a vinului și ororile antropofage ale Cinei - forțele vieții și ale religiei se pun în serviciul numai al acestei dezvoltări etice.

Acțiunea Duhului Sfânt nu ar trebui să ne facă să trăim într-o atmosferă banală o viață burgheză sau proletară, refugiați în liniștea existenței noastre, ci o viață

de nesiguranță, de neîncredere în acumulările zilnice, o viață trăită însă în spațiul infinit, unde fiecare suntem singuri cu providența divină.

Indiferent cât de absurd ar părea, oamenii ar face orice pentru a evita să stea fată în față cu propriul lor suflet.

Noi nu cunoaștem ce este acela sufletul, ci doar încercăm să-l explicăm!

Arată-mi un om sănătos și ti-l voi vindeca.

Orice formă de dependență este rea, indiferent dacă narcoticul este alcoolul, morfina sau idealismul.

Deosebirea dintre majoritatea oamenilor și mine constă în aceea că la mine "pereții despărțitori" sunt transparenti. Este particularitatea mea. La alții sunt adesea atât de groși încât nu văd nimic îndărătul lor - și asta-i face să creadă că acolo nici nu se află absolut nimic. Eu percep întrucâtva procesele ce se derulează în fundal, ceea ce-mi conferă o siguranță lăuntrică. Cel care nu vede nimic n-are nici siguranță și nu poate trage concluzii sau nu se încrede în propriile concluzii. Nu știu ce a declanșat faptul că eu pot percepe fluxul vieții. Pesemne că a fost însuși inconștientul. Poate că au fost visele mele avute atât de devreme. Ele mi-au determinat evoluția de la bun început.

Nu se știe pentru început ce se poate declanșa atunci când se începe analizarea viselor. Se poate pune în mișcare ceva lăuntric și invizibil; foarte probabil, ceva care oricum ar fi ieșit mai târziu la lumina zilei - poate însă nu ar fi ieșit niciodată. Săpăm cumva ca să dăm de o fântână arteziană și riscăm să ne izbim de un vulcan. Dacă există simptome nevrotice, trebuie să procedăm cu grijă. Dar cazurile nevrotice nu sunt de departe cele mai periculoase. Există uneori persoane aparent normale care nu prezintă simptome nevrotice speciale - sunt poate chiar medici sau educatori -, care chiar se fălesc cu normalitatea lor și sunt exemple de educație bună, pe deasupra au opinii și deprinderi de viață absolut normale, dar a căror normalitate este o compensare artificială a unei psihoze latente.

E important să avem un secret și presimțirea a ceva ce nu poate fi cunoscut. Ne umple viața cu o nuanță de impersonal, cu un numinosul. Cine n-a făcut niciodată experiența acestui lucru a pierdut ceva esențial. Omul trebuie să simtă că trăiește într-o lume care este misterioasă într-o anumită privință, să simtă că în ea se întâmplă și lucruri a căror experiență o poate face, chiar dacă rămân inexplicabile, și nu numai acelea care se desfășoară în limitele așteptărilor. Neașteptatul și incredibilul țin de această lume. Numai atunci viața este întreagă. Pentru mine, lumea a fost de la bun început infinit de mare și de insesizabilă.

Ne înșelăm dacă credem că inconștientul este ceva inofensiv care poate fi transformat în obiect de jocuri de societate. Desigur, el nu este primejdios în orice condiții; dar de îndată ce apare o nevroză, aceasta e un semn că în inconștient există o acumulare de energie, adică un fel de încărcătură care poate exploda. Aici se recomandă prudență.

Din punct de vedere al zeilor, această lume nu e mai mult decât un joc de copil; este sămânța aruncată în pământ, pură potențialitate. Întreaga lume a conștiinței noastre este doar o sămânță a viitorului. Doar când prin trezirea lui Kundalini, veți depăși starea de pură potențialitate, veți intra negreșit într-o lume care este a eternității, total diferită de lumea actuală.

Din câte pot pricepe, singurul scop al existenței umane este acela de a aprinde o lumină în interiorul ființei sale.

Alchimia, ca filozofie a naturii la mare cinste în Evul-Mediu, aruncă o punte, atât spre trecut, gnoza, cât spre viitor, psihologia modernă a inconștientului.

Cel care se apără de nou, de străin, regresând spre trecut, este în aceeași condiție nevrotică ca și cel ce se identifică cu noul, fugind de trecut. Singura deosebire este că unul se înstrăinează de trecut, iar celălalt - de viitor. Amândoi fac, în principiu, același lucru: își salvează îngustimea conștientului, în loc să lase conflictul contradicțiilor să izbucnească, sfărâmând totul, spre a-și construi apoi o stare de conștientă de nivel mai înalt și cu orizont mai larg. Cine vrea să capete un răspuns la problema răului, așa cum se pune azi, are nevoie, așadar, în primul rând de o cunoaștere temeinică de sine, adică o cunoaștere cât se poate de bună a totalității sale. Trebuie să știe fără menajamente de cât bine și de câte fapte rușinoase este capabil și să se ferească s-o ia pe una drept reală și pe cealaltă drept iluzie. Ca posibilitate, ambele sunt adevărate și el nu va scăpa total nici de una, nici de cealaltă, dacă - așa cum ar trebui s-o facă de fapt de la sine - vrea să trăiască fără a se minți și fără a se amăgi pe sine.

Astrologia trebuie recunoscută întru totul de către psihologie, fără niciun fel de excepție, pentru că astrologia este însumarea întregii cunoașteri psihologice a antichității.

Psihicul are două părți: conștientul și inconștientul. Sinele este centrul inconștientului; Eul este centrul conștientului. Cu aducerea inconștientului în conștient, Sinele este mărit, iar Eul redus. Reducerea Eului este un lucru bun, deoarece mai puține dorințe sunt create și activate, permițând seninătatea.

Dorim ca viața noastră să fie simplă, sigură și liniștită și de aceea problemele sunt tabu. Vrem certitudini și nu îndoieli, vrem rezultate și nu experiențe, fără

să ne dăm seama însă că numai din îndoieli se pot naște certitudini și numai din experiențe - rezultate.

Mândria ne face să ne amăgim întotdeauna. Dar adânc înăuntrul nostru, dincolo de suprafața conștiinței obișnuite, o voce mică și liniștită ne spune "Ceva e în neregulă".

În fata prostiei habotnice n-ai nici o șansă.

Cine nu a trecut prin infernul pasiunilor sale nu și le știe învinge.

Religia este o pavăză în calea experienței divine.

Nu există naștere a conștiinței fără durere.

Crusta noastră de civilizație ascunde un soi de brută cu aspect preistoric.

Claritatea nu se naște din faptul că imaginăm clarul, ci din faptul că luăm conștiință de obscur.

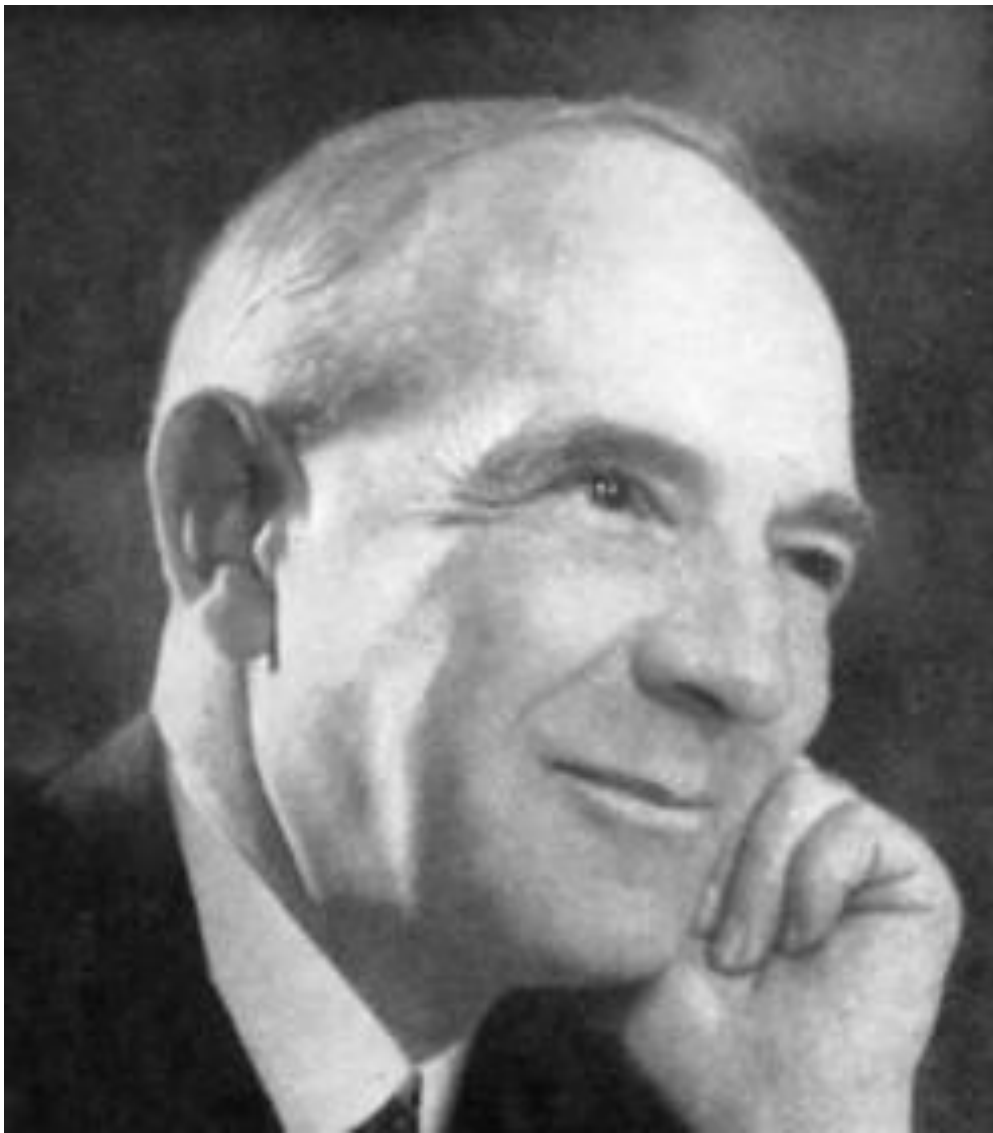
Cine privește în afară visează, cine privește înăuntru se trezește.

Dezvoltarea personalității este o asemenea fericire încât trebuie plătită scump... Ea înseamnă mai mult decât spaima de singurătate, ea înseamnă și fidelitate față de propria sa lege.

KARL ABRAHAM

3 mai 1877 – 25 decembrie 1925

ERNEST JONES

1 ianuarie 1879 – 11 februarie 1958

VICTOR TAUSK
12 martie 1879 – 3 iulie 1919

MELANIE KLEIN

30 martie 1882 – 22 septembrie 1960

OTTO RANK

22 aprilie 1884 – 31 octombrie 1939

Cărți:

Artistul, 1907

Mitul nașterii eroului, 1909

Legenda lui Lohengrin, 1911

Tema incestului în literatură și legendă, 1912

Semnificația psihanalizei pentru științele umane, 1913

Dublul, 1914

Trauma nașterii, 1924

Adevăr și Realitate, 1929

Tehnica psihanalizei, 1930

Arta și Artistul, 1932

Educația modernă, 1933

Selecții:

Ceea ce împlinim în interior modifică realitatea exterioară.

Disprețul pe care bărbatul îl afectează pentru femeie este un sentiment avându-și sursa în conștiință; dar în inconștientul său bărbatul teme femeia.

Arta, totodată reprezentare și negare a realității, se apropie de jocul infantil despre care noi știm deja că vizează să coboare valoarea și semnificația traumatismului primitiv tratându-l în conștiința sa ca pe un lucru lipsit de serios. Aceasta ne permite și să înțelegem umorul care constituie victoria cea mai completă pe care eul o poartă asupra părții refulate a vieții sale psihice, în favoarea unei atitudini particulare pe care-o adoptă față de propriul inconștient.

Atitudinea buzelor pe care copilul o adoptă luând sânul constituie atitudinea cea mai favorabilă formării silabei universal umane. Aici noi putem sesiza în status nascendi formarea sunetului pornind din simbol.

Faza melancolică, al cărei termen depresie îi exprimă într-un mod frapant natura cea mai profundă, este caracterizată de simptome somatice care amintesc toate situația intra-uterină, în timp ce sentimentul de tristețe corespunde la post natum omne animal triste est. Faza maniacă care succede fazei melancolice se distinge, din contră, din punct de vedere somatic, prin vivacitatea și mobilitatea post-natale, în timp ce sentimentul de fericire și beatitudine corespunde satisfacției prenatale a libidoului.

Moartea, interpretată la lumina tendinței la reîntoarcere, se revelă ca o reacție pasionant dorită la traumatismul nașterii.

KAREN HORNEY

16 septembrie 1885, Blankenese – 4 decembrie 1952

Cărți:

Psihologia feminină, 1922

Personalitatea nevrotică a timpurilor noastre, 1937

Noi căi în psihanaliză, 1939

Analiza sinelui, 1942

Conflictele noastre interioare, 1945

Te gândești la psihanaliză?, 1946

Nevroză și creștere umană, 1950

Selecții:

Din fericire analiza nu este singura cale de a rezolva conflicte interioare. Viața însăși rămâne încă un foarte efektiv terapeut.

Trebuie să te eliberezi de convenție, de morala de fiecare zi.

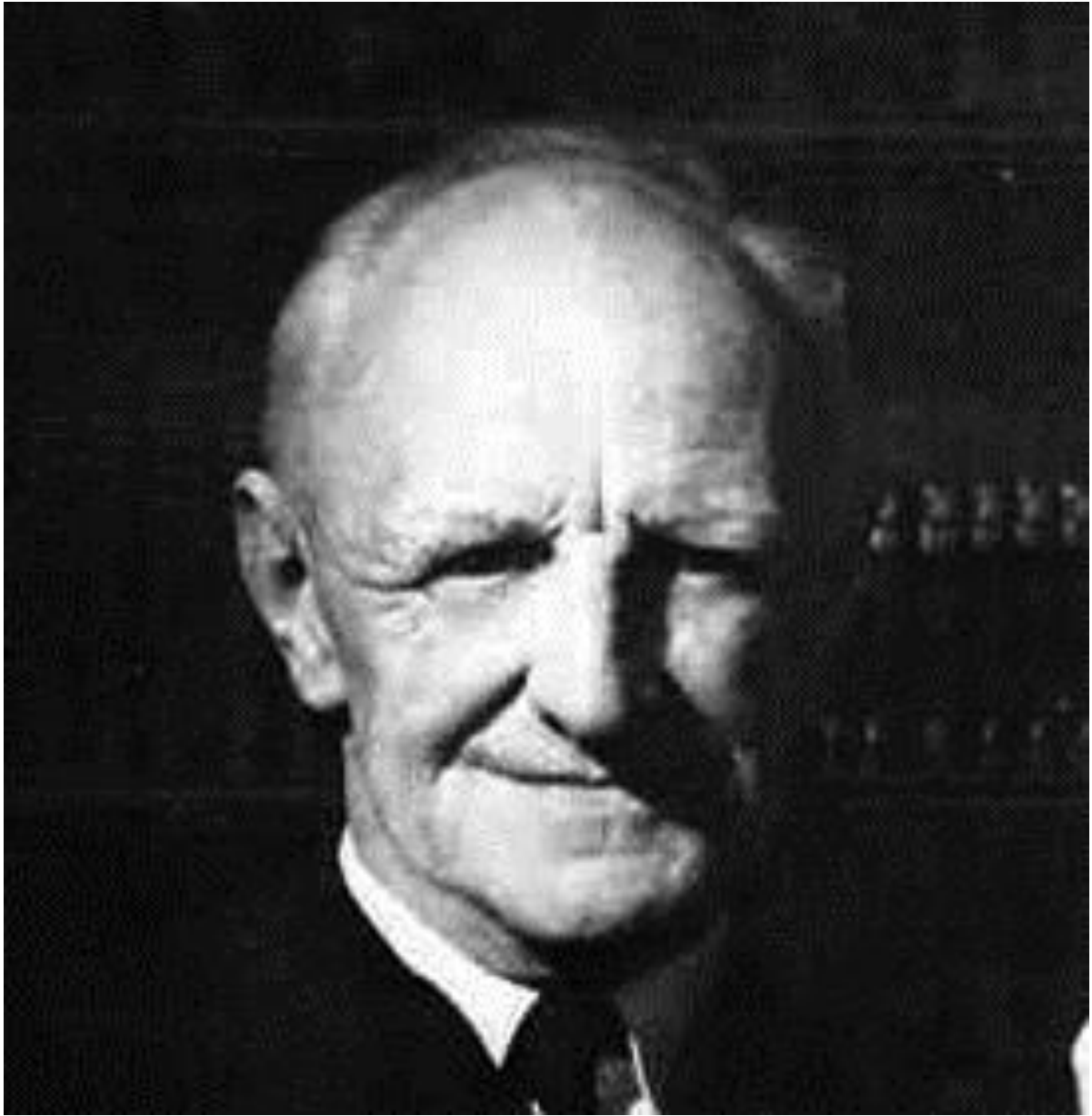
SABINA SPIELREIN

25 octombrie 1885 – 11 august 1942

ANNA FREUD

3 decembrie 1895 – 9 octombrie 1982

DONALD WINNICOTT
7 aprilie 1896 – 28 ianuarie 1971

MICHAEL BALINT

3 decembrie 1896, Budapesta – 31 decembrie 1970, Londra

WILHELM REICH

24 martie 1897 – 3 noiembrie 1957

Wilhelm Reich obține doctoratul în medicină în 1922 și devine unul dintre protejații lui Sigmund Freud (creditat ca viitorul lider al Asociației Psihanalitice Internaționale), asistentul său la Clinica Psihanalitică și un pionier în Psihanaliză.

Deja din 1930 sunt prezente în germen în opera sa descoperiri fundamentale, „redescoperite” mai târziu, violent respinse însă atunci, Reich fiind „excomunicat” din IPA, cărțile sale fiind arse atât de comuniști cât și de naziști (în 1930), fiind „condamnat” de capitaliști (în 1946 și 1956 în USA), toate cărțile fiindu-i arse și interzise în repetate rânduri (începând din 1946 și chiar până în 1973)...

Astfel, analiza caracterului (viitorul simptom-sfântom lacanian), analiza vegetativă (viitorul prim „switch” autogen), analiza emoțiilor (viitoarea psihologie a adâncimilor), analiza orgasmului (viitoarea psiho-sexologie), analiza orgonului (viitoarea terapie bioenergetică), practica respirației

(viitoarea respirație holotropică), practica psiho-somatică (viitorul al doilea „switch” autogen), denunțarea represiunii sexuale a societății ierarhice și autoritaritare patriarhale în teoria sa a „sex-economiei” (viitoarele revoluții sexuale și feministe), multiple aplicații în biologie, medicină, fizică, meteorologie, astronomie (toate contestate la timpul lor, denigrate și deformată în anii 50, 60 și 70, „reconfirmate” în cercetări științifice recente, începând din 1973 și până azi)...

WILFRED BION

8 settembre 1897 – 8 novembre 1979

OTTO FENICHEL

2 decembrie 1897, Viena – 22 ianuarie 1946, Los Angeles

ERICH FROMM

23 martie 1900 – 18 martie 1980